

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyiltérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor,
negyedévre 2.50 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
3 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
hasbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

A politikai helyzet.

— dec. 17.

A héten valami megnyugtató szél fújt Bécs felől; mint hogyha a politikai lelkeket nem a harag, nem a gyűlölet hozta volna indulatba, hanem a kölcsönös hazafiúi érzés sugalta érzelmek adták volna meg azt a tárgyilagos irányítást, amelyben a delegáció ülésai folytak.

Bár a kritika éles nyilai röpöködtek, de az igazi szavak meghallgatására találtak s a kölcsönös kiegyenlítés, ugyszólván a béke jegyében hangzottak el a válaszok. Berchtold gróf külügyminiszter oly tapintatos modorban adta meg a fölvilágosító válaszokat, ami még alig fordult elő ilyen esetekben. Apponyi interpellációjára Wickenburg Márk gróf a külügyi osztályfőnök által adott választ kielégítőnek találta.

A hét politikai eseményeit melegebbé tették az udvari ebédek is. A király szinte kitüntető szívélyességgel szólította meg a delegáció tagjait. A király ismételt tanubizonyosságát adta annak, hogy nemcsak a külpolitikában akarja a békét, hanem azt szeretné, hogy a belpolitikában úgy Magyarországon, mint Ausztriában a kölcsönös megértés politikája szállja meg a lelkeket. Bár, hogy Károlyi Mihály grófot és Rakovszky Istvánt az udvari ebéd után nem szólította meg a király, ez nem tesz semmit; a király sohasem kedvelte a nagyon hangos embereket, a nevezett delegátusok igaz, hogy a király vendégei voltak, de ez uttal az uralkodó nem kívánt velük foglalkozni. Ehhez hasonlót megtett Apponyival is az uralkodó s Apponyi azóta már miniszter is volt.

Az uralkodó elismerte a delegáció üléseinek magas színvonalát s a vitákról elismerőleg nyilatkozott. Ez pedig azt bizonyítja, hogy az uralkodó a pártok fölött áll. Az ellenzék azonban erre mitsem építhet. És mint az már be is bizonyosodott az ellenzéknek nem a béke, de a hatalom kell. Egyelőre azonban gróf Andrássy nem hisz komolyan a kormányválság közelségében. Azt hiszik ugyanis a merádó ellenzék körökben, hogy a nyár elejéig Tisza elvégzi azt a penzumot, amelyet vállalt s amelyet, ha időközben mégis meg-

buknék, közvetlen utódjának kellene elintéznie. Így a többek között a közigazgatás államosítását nem lehetne tovább elodáznia. És ezért nyár elejére szeretnék kitolni a Tisza elleni döntő harcot a bécsi diszpozíciókat erősen kutató ellenzékiek.

Az ellenzéki kuliszák mögött azt hangoztatják, hogy bécsi irányadó körök szívesen látják az ellenzék támogatását, sőt mint mondják, tetszett a Cernin gróf ellen intézett támadás, bár az új román követ a trónörökös kedvelt embere. Azt mondják, hogy ezen támadás mögött a bécsi kottéria áll, mely nem annyira Tisza ellen irányul, mint inkább Berchtold és Krobotin közös miniszterek megbuktatására törekszik. Az intrikáló osztrák arisztokrácia körében keresendők azok a külügyminiszter és nagykövet jelöltek, azok a magasabb katonai állásokra törekvők, akiknek egyéni érdeke ez idő szerint teljesen fődözi a magyar ellenzék hatalmi törekvéseit.

Azt remélik ugyanis az ellenzéki vezéreink, hogy ez a támadás végre ki fogja zökkeníteni a passzivitásból azokat a tényezőket is, akik eddig hiába környékeztek meg a magyar ellenzék bécsi szószólóit.

Amde azokat a köröket, amelyek eddig is vonakodtak az ellenzéknek javára billenteni a mérleg serpenyőjét, az ellenzéki agresszivitásnak e legujabb formában való megnyilatkozása sem fogja az ellenzéki törekvéseknek szolgálatába állítani. Az efféle cselszövények miatt pedig a minden reális alapot nélkülöző békekísérletezésektől is Tisza István még jó ideig irányíthatja majd miniszterelnöki minőségében az ország ügyeit. S ez mindenesetre jobb az országra nézve, mint az örökös obstrukció.

— dec. 17.

Megreformálják a városok adminisztrációját. A belügyminiszteriumban érdekes reform készül a vidéki városok pénzügyeinek egységes szánálása érdekében. Erről a reformról a következőket jelentik:

A vidéki városok pénzügyi helyzete sulyosan megrendült. A vidéki városok erejükön felül költségek, a beruházásokat gyors tempóban végezték és annyira megterhelték a költségvetésüket, hogy az egyensúlyt csak kölcsönökkel képesek fentartani.

Azt látjuk mindenütt, hogy a bevételeket, vagyis jobban mondva

az adókat, vagy egyáltalán nem, vagy pedig csak igen csekély mérvben emelték. Ez azért van így, mert a közterhek nem is lehetett felemelni. A lakosság jóléte nem szaporodott, vagyis az általános vagyonsodás nem tartott lépést a város vezetőségének tevékenységével. A magyar városoknak nemcsak a pénzügyi, de a számadásai is a legrendezettebb állapotban vannak. — Amíg egy magánvállalat minden évben vagy félévben közlésezi vagyoni státuszát és számadásait, addig a városok ilyen dolgokkal nem törődnek. Nincsen olyan matematikus a világon, aki egynemű magyar város össze-vissza kuszált számadásaiban rendet tudna teremteni.

Ez a visszás állapot már a kormányban is szemet szurt és a belügyminiszteriumban foglalkoznak is a városok adminisztrációjának a reformjával. Ez a reform szintén az államosítás jegyében született és az a mottója, hogy az egyes pénzügyigazgatóságok területén fekvő városok pénzügyi ügykezelésére ellenőrző joga lesz a pénzügyigazgatóságnak; így tehát a pénzügyigazgatóságnak a reform után mintegy különítménye lesz majd a városi főszámvéveség és a pénztár, de anélkül mégis, hogy kivonatná a város rendelkezése alól.

A kormány előtt az volt a kérdés, mit kell tenni, hogy a városok autonómiájára korlátozandó volna. Lassabb tempóban kell végezni a beruházásokat s az adminisztráció minden ágába a legszigorubb takarékoságot kell belevinni.

Választások

a vármegyei közgyűlésen.

Változások

a vármegyei tisztikarban.

■ bizottságok ujjaalakítása.

— dec. 17.

Gyönyörű napsugaras tiszta téli idő kedvezett a vármegyei bizottság közgyűlésének, melyre mindenfelől nagy érdeklődéssel sereglettek be a törvényhatósági bizottság tagjai. Több szempontból is meg volt az érdekesége a vármegye idei téli közgyűlésének. A legfőbb vonzóerőt természetesen a napirenden levő választások adták meg, amelyek mindig nagy számban szokták összegyűjteni a törvényhatóság képviselőit. Érdekesége volt a közgyűlésnek az is, hogy a jelenlegi összeállításában ezuttal utoljára ülésezett, mert a jövő évben már az új virilis névjegyzék s a novemberben lefolyt választások alapján mennek szét a meghívók a megyebizottsági tagokhoz. E mellett végül, — a vármegyei tisztikar küszöbön levő államosítását tekintve, — azt is fel kell tételeznünk, hogy ha csak előre

nem látott körülmények nem jönnek közbe, úgy ez volt az utolsó alkalom arra, hogy a törvényhatósági bizottság a tisztviselők megválasztásának funkcióját teljesítse.

Általános megyei tisztújítás már bizonyára nem lesz s a mostanihoz hasonló részleges tisztújításra nincs kilátás, így valószínű, hogy ezt az ősi jogot tényleg most gyakorolta utolszor a vármegye.

A részleges tisztújítás a legnagyobb békében, egyhangulag ment végbe, ami a legközelebbi multban lezajlott sok csata után üdítőleg, kellemesen hatott. A vármegye egyhangu bizalma, közmegegyezése állította új pozícióba a kedden megválasztott tisztviselőket, akik különben eddig is derék és érdemes munkásai voltak Zemplénvármegyének.

Igy első sorban is Malonyay Tamás, akit most Haraszthy Miklós örökébe, a homonnai főszolgabírói székbe ültetett a törvényhatósági bizottság, régi és közbecsülésben álló tisztviselő, aki mint sztropkói főszolgabíró már hosszú éveken át tanúságot tett vezetői hivatosságáról s kiváló képességeiről. Az ő utódja lett Sztropkón a főszolgabírói állásban Durcsinszky Gyula, aki szintén rég működik ott s ambiciózus, szorgalmas tisztviselőként ismeretes. A két üresedésben lévő szolgabírói állást pedig Cseley Andor és Székely László nyertek el, akik sokat ígérő talentumos fiatal erők. Valamennyiük megválasztását osztatlan rokonszenvvel fogadja a vármegye közönsége.

Ezután az abizottságok ujjaalakítása történt meg. A közigazgatási bizottság és a központi választmány tagjaira nézve a törvény értelmében titkosan szavaztak, míg a többi bizottságot felkiáltás útján alakították meg. A vármegye egyik legfontosabb organumába, a közigazgatási bizottságba újra megválasztották a kilépett tagokat, ugymint gróf Andrássy Sándort, Matolay Etelét, Nemthy Józsefet, Oppitz Sándort és gróf Széchenyi Ernőt, míg a megboldogult Fejes István püspök helyett Dókus Ernő főrendiház tag nyerte el a közbizalmat.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósításunk számol be részletesen:

A zsufolásig megtelt közgyűlési terem éljenzéssel fogadta Meczner Gyula főispánt, aki a törvényhatósági bizottság közgyűlését reggel 9 órakor megnyitotta.

Miután a megjelenteket néhány szíves szóval üdvözölte, a kegyeletes megemlékezésnek adott szép szavakban kifejezést Fejes István ref. püspöknek, a vármegye kiváló fiának s a törvényhatósági bizottság évtizedeken át volt oszlopos tagjának elhunytá felett.

Ezután áttértek a tárgysorozatra, melynek első pontja a Haraszthy Miklós homonnai főszolgabíró nyugdíjazása folytán megüresedett homonnai főbírói állás betöltése volt. — A terem minden oldaláról felhangzó kiáltások Malonyay Tamás eddigi sztropkói főszolgabíró nevét hangoztatták, mire, más jelölt hiányában,

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándék
ugy felnőttek mint fiugyermekek részére egy szép öltöny ruha vagy téli kabát,

mely legcélszerűbben Szántó Mór és Társa sátoraljaújhelyi áruházában szerezhető be.

Intézetek részére és szegény gyermekek kiosztására szánt ruhákat 10% árengedménnyel adunk.

az elnök főispán Malonyay Tamást megválasztottnak jelentette ki, amit a közgyűlés nagy éljenzéssel fogadott.

Hasonló módon folyt le a Malonyay Tamás megválasztása folytán megüresedett sztrópkói főszolgabírói állás betöltése, melyre egyhangulag Durcsinszky Gyula eddigi tb. főszolgabírót választották meg. Az ő megválasztása s Bárczy Elek sztrópkói főszolgabíró korábbi lemondása következtében két sztrópkói állás volt betöltendő. Ezekre egyhangulag Cseley Andort és Székely Lászlót választotta meg a közgyűlés.

Az összes megválasztott tisztviselők nyomban letették az esküt, majd ezen aktus után sor került a bizottságok megalakítására.

Mint hogy a közigazgatási bizottság és a központi választmány tagjai titkos szavazás alá esnek, a főispán két szavazatszedő küldöttséget jelölt ki. Az egyiknek tagjai voltak Keresztessy Lajos elnöke alatt Haidinger Ottó és Gál Sándor, míg a másikban ihnatkó Emil elnököt s s Ehlert Gyula és Haas Fülöp működtek, mint tagok.

A szavazás, amelyen teljes egészében a hivatalos listák győztek, hosszabb időt vett igénybe s a következők eredménnyel végződött:

A közigazgatási bizottságba megválasztottak: Gróf Andrássy Sándor, Matolay Etele, Nemthy József, Oppitz Sándor, gróf Szechevyi Ernő és Fejes István helyére Dókus Ernő.

A központi választmányba megválasztottak: Dr. Adriányi Béla, gr. Andrássy Sándor, Bernáth Aladár, Bernáth Győző, Dókus Ernő, dr. Farkas Róbert, Fenczik Nikon, dr. Ferenczy Elek, Görgey Gyula, dr. Grosz Dezső, Grosz Jenő, Guttmann Mór, Ihnatkó Emil, Kazinczy Andor, Kelemen Kálmán, Kőczán Miklós, dr. Kovaliczky Elek, Kun Frigyes, Lengyel Manó, gróf Mailáth József, báró Mailott Nándor, Matolay Etele, Mauks Árpád, Meczner Béla, dr. Molnár Béla, id. Molnár Viktor, ifj. dr. Molnár Viktor, Nemthy József, dr. Reichard Salamon, báró Sennyey Miklós, Sulyovszky István, Székely Károly, Szinyey Gerzson, herceg Windisch-Grätz Lajos.

Itt említjük meg, hogy a főispán a keddi közgyűlésen kinevezte tb. főszolgabírókká: Somody József és Székely József sztrópkóiakat; tb. sztrópkói: Wieland Andor közig. gyakornokot és tb. vármegyei főorvossá: dr. Gaál Sándor sztrópkói járásorvost.

Ugyancsak kedden megtörténtek az automatikus elélépések az 1912. évi fizetésrendezés alapján. Elsősorban sztrópkói sztrópkói lettek: Zombory Géza és Kővér Zoltán sztrópkói.

A többi bizottságokba közfelkiáltás útján választották be a tagokat és pedig nagyrészt azok, kik eddig is tagjai voltak az illető bizottságoknak. Az ülés egyébként nemcsak hogy délután is folytatták, de még szerdán egész napon át is tartott s így a tárgysorozatnak további részét csak jövő számunkban fogjuk ismertetni.

A Közművelődési Egyesület közgyűlése.

Érdekes indítványok.

— dec. 17.

Hétfőn délelőtt tartotta rendes közgyűlését a zemplénavármegyei Közművelődési Egyesület gróf Andrássy Géza elnöke alatt s ez alkalommal mintegy 15—20 tag vett részt a közgyűlésen, melynek részletes lefolyásáról alábbi tudósításunkban számolunk be:

A közgyűlés megnyitása előtt Bessenyei István ügyvezető alelnök meleg szavakkal üdvözölte Andrássy Géza gróf elnököt, ki válaszában meg-

köszönte az üdvözlést, egyben bocsánatot kért, hogy nem mindig lehet jelen a közgyűléseken részben más-nemü elfoglaltsága miatt, másrészt pedig mivel az Egyesület vezetését amugyis jó kezekben tudja s ez teljes megnyugvására szolgál. Megnyitja az ülést s indítványozza, hogy Miklóssy István hajdudorogi gör. kath. püspöknek az Egyesület érdekében kifejtett hasznos működéséért köszönő iratot küldjenek, Fejes István elhunyt alkalmából pedig, ki 30 évvel ezelőtt, mintegy megalakítója volt az Egyesületnek s azóta is buzgólag dolgozott érdekében, családjának részvétét fejezze ki a közgyűlés. Mindkét indítványt egyhangulag elfogadták s áttértek ezután a tárgysorozatra, melynek tárgyalása során előbb néhány az egyesület által fentartott ovoda ügyét intézték el közmegegyezésre, majd pedig az elnök indítványára a megüresedett második alelnöki állásra Domján Elek főtitkárt választották meg s egyben felkérték, hogy főtitkári teendőit, melyeket eddig is a legnagyobb ügybuzgalommal és ambícióval végzett, továbbra is végezze.

Domján Elek megköszönte a bizalmat s elfogadta az alelnöki állást, majd felolvasta az Egyesület ovodáiról szóló gyönyörűen kidolgozott jelentését, melynek különösen az adott nagy érdekességet, hogy foglalkozott benne a nemzetiégi terjeszkedéssel, melynek lehető megvalósítása céljából alakult meg 30 évvel ezelőtt a Közművelődési Egyesület.

A remekül kidolgozott jelentés tudomásul vétele után Kiss Sándor titkár olvasta fel az Egyesület 1912/1913. évi működésének ismertetését, melynek kapcsán gr. Andrássy Géza elnök indítványozta, hogy népies nap-tárak kiadásával csináljanak nagyobb propagandát az Egyesület működésének.

A közgyűlés végén Domján Elek alelnök három indítványt terjesztett a közgyűlés elé, melyeket a közgyűlés egyhangulag el is fogadott. Indítványozta, hogy a lemondott Szalay Bélának, az egyesület volt agilis tisztviselőjének jegyzőkönyvi köszönetet mondjon, — indítványozta, hogy tartanak a vármegye nagyobb kulturális góppontjain felolvasásokat, mely alkalmakkor a Városi Dalegyet énekszámait adnak meg a felolvasások keretét s végül indítványozta, hogy a Közművelődési Egyesület a Tanító Egyesülettel együtt alapisron egy lapot, melynek terveit és költségvetését a választmány fogja elkészíteni.

Megköszönte gróf Andrássy Géza elnöknek a megjelenését s ezzel a közgyűlés az elnök élettelésével véget ért.

HIREK.

Ünnep előtt. Télnek szép ünnepét nem fenyegeti veszedelem. A sokat ígérő két piros szám ránk nevet a kalendáriumból és bizonyosan megérkezik majd a Karácsony. Megérkezik majd és félünk, még sem lesz itt közöttünk. A dátum a szemünknek, a harang a fülünknek, emlékezés a lelkünknek egyre mondogatni fogja: itt a Karácsony, a csurosméz ünnep és a Karácsony itt lesz valóban. De csak körülöttünk s nem bennünk. Hallani fogjuk a menyországi kis pilótáinak szárnyshogását, ám az angyalok nem szállanak le közibénk, angyaloknak fölöttünk, mennek a mienknél boldogabb, szerencsésebb tájra és magukkal viszik Karácsony iker-ünnepének minden örömét. Mert másutt gazdagabb emberek élnek.

Ez az esztendő rossz volt. Háboru zajában született, omló vérral keresztelték. És most azzal fenye-

get a kinos esztendő, hogy elpusztítja a tulajdon meleg, gyönyörű poézist is: a Karácsonyt.

Ne engedjük. Nem is engedhetjük. A Karácsony öröme mindannyiunknak édes, de sok, nagyon sok felebarátunknak halálosan komoly is. Ezek a felebarátaink a kereskedők és iparosok. Őket is meggyötörte, kifulladásra hozta ez a szomorú év. Levegőre van szükség, hogy meg ne fulladjanak. A Karácsonytól is kisebb részben az üj-esztendővel várták a menekülést.

Drága ünnep harangzenéje közelít hozzánk és mi ebbe a szent melódiába belecsörgetjük a bolt-nak, a gyárnak, a műhelynek, a zajosszavu cintányérját: emberek, jöjjetek és vásároljatok. Vegyétek a sok szépséges portékát, oly olcsó az idén minden. Mert a kereskedő ez évben meghazudtolta a nevét, nem akar keresni, csak élni. Megélni a holnapot, amely talán szebb lesz, könnyebb lesz. Minden tarkára festett hintaló, olcsó ruha és drága ékszer, a tülelű fára agasztott minden holmi ebben az évben kétszeres, sőt háromszoros örömet okoz. Annak, aki kapja, annak, aki ajándékozza, de a legnagyobb és — ne féljünk megvallani — a legértékesebb örömet annak, aki azt a holmit — eladta. Kereskedőinkre, iparosainkra végzetes szerencsétlenség volna, ha az idén csak a naptár mutatná és semmi más, hogy a jószág és a szeretet ünnepe közeledik.

Mikor választják az új ref. püspököt? A tiszáninneri ref. egyházkerület rendkívüli közgyűlésén tudvalevőleg felhatalmazták az elnökséget, hogy a választás kiírása iránt megfelelő időben intézkedjék. Mint értesülünk, az elnökség a püspöki állásra a szavazást már a napokban elrendeli, úgy, hogy még december hóban minden egyház leadja szavazatát. December hó végén tehát már tudomásu lesz, hogy ki kerül a tiszáninneri ref. egyházkerület püspöki székébe.

Megszavazták a városi költségvetést. Ma reggel 8 órakor a városi képviselőtestület rendkívüli közgyűlést tartott. A szokatlan időre összehívott közgyűlésnek az volt a célja, hogy a város költségvetése, a mennyiben azt a képviselőtestület elfogadja, azonnal felterjeszhető legyen a törvényhatóságához, úgy, hogy azt még a ma délutáni folytatólagos meggyűlés tárgyalhassa. A helyes idea, amelynek jelentősége az, hogy ilyen formán a város most már idejében megszavazott költségvetés alapján dolgozhatik, sikerült is; minden úgy ment, mint a karikacsapás, úgy, hogy a költségvetés holnapra már a törvényhatósági jóváhagyással is el lesz látva. A mai képviselőtestületi közgyűlés egyhangulag helyesléssel elfogadta a pénzügyi bizottság módosításával ellátott költségvetéstervezetet, — melyet már többször alaposan ismertettünk, — s bizalmat és köszönetet szavazott alapos munkájukért a tervezet készítőinek, Székely Elek h. polgármesternek, Gecsei Jenő h. főszámvivőnek és Lánzi Aladár h. alszámvivőnek. Ezután még felolvasott a közgyűlésen az alispáni hiányjegyzék, melyre vonatkozólag a képviselőtestület elhatározta az alispán által kívánt intézkedések megtételét.

A „Kazinczy-kör“ estélyel. A Zemplénavármegyei „Kazinczy-kör“ legközelebbi estélye vasárnap, dec. 21-én este 5 órakor lesz, amikor is Rézler Gyula és Láng Gyula folytatják előadásuk második sorozatát, az első a „Történelem filozófiájáról“, az utóbbi „A sarkok felfedezéséről.“ Az előadások tagoknak ingyenesek, nem tagok 50 fillért fizetnek. Január 4-én lesz ugyanezen előadók utolsó s befejező estélye s január 12-én a második nagy zeneestély. A Kazinczy-kör vezetősége felkéri a hölgyeket, hogy az estélyen, a folyton megújuló panaszok elkerülése végett, sziveskedjenek kalapjaikat a ruhatarba helyezni.

Közel a naptáregyesítés. Miklóssy István, hajdudorogi gör. kath. püspök most terjeszti fel a pápához az új egyházmegyének a naptáregyesítésre vonatkozó jegyzőkönyveit s a pápai hozzájárulás után az egyházmegyében a Gergely-naptárt fogják használni. Ugy hírlik, hogy nemesak a munkácsi és eperjesi egyházmegye, hanem a ruthének ősei: a gör. keleti magyarok is óhajtják az elavult Julián-naptár helyett a Gergely-félt. Különböző illetékes egyházi és politikai körök rövidesen tanácskozást fognak tartani a naptáregyesítés megvalósítás ügyében.

A Szabad Lyceumban vasárnap délután Suciú (Szücs) László főgimn. tanár tartott rendkívül érdekes, lebilincselő előadást a magyar feltalálóköről és találmányokról, képekben mutatva be azokat. A szép számmal megjelent közönség feszült figyelemmel élvezte végig a stílusos előadást, melynek során nemzeti büszkeségünk is nyerhetett egy kis táplálékot, mert a bemutatott találmányok egynemelyike világhírré tett szert s élénken dokumentálja, hogy a találmányok terén is tudunk nagyot és kiválóat alkotni. A közönség lelkes tapsokkal hálálta meg az élvezetes felolvasást.

Egy eltűnés története. A fővárosi napilapok pénteki számában azon hír járta be az országot, hogy a homonnai illetőségű Pápay Gyula, ki a fővárosi keresztény fogyasztási szövetkezet egyik fiókküldetésének vezetője volt, november 15-én Homonnára utazott egy üzlet átvétele végett. Miután nagyobb összegű pénz volt nála és huszonnyolcadika óta nyomavesztett, jogos az a féltetés, hogy büntény áldozata lett. Mint most Homonnáról jelentik, Pápay Gyula életben van, de az adott viszonyok miatt nem adhatott életjelt. A fiatal ember ugyanis honvédtartalékos léte nem nagy előszeretettel katonaszkodik és elmulasztott két fegyvergyakorlatot. November hó utolsó napjaiban Homonnára ment egy nagyobb pénzösszeg felvétele végett, melyhez községi bizonylatra volt szüksége s amint a városházán e célból megjelent, az előjáróság szigorúan utasította ezredénél való azonnali jelentkezésre. Ez meg is történt, de az ezred parancsnoksága fogságba helyeztette s ezért nem tudott eddig életjelt adni magáról.

Elfogott kivándorlók. A mezőlaborezi csendőrség utlevél nélkül való kivándorlás miatt elfogott 15 oly egyént, kik hadkötelezettségüknek még eleget nem tettek. Az illetők Ung és Zemplénavármegyei illetőségűek. Megbüntetés végett a határszéli rendőrségnek adták át.

Az elmebeteg karácsonya. Az elmebeteg karácsonyfájára a következő adományok folytak be: Kincsesy Péter, Töketerbesi cukorgyár 20—20 kor., Sulyovszky István 10 kor., dr. Bessenyei Zénó, Klein Pál, Fornszek Béla 5—5 kor., Gál-szécsi takarékos hitelbank, Haas Fülöp, dr. Kasztriner László, Németh Nándor 3—3 kor., dr. Buza Barna, Pilissy László, Fuchs Jenő, Lengyel Manó, Meczner Béla, N. N., dr. Szepesi Arnold, Zinner Adolf, dr. Friedmann, dr. Davidovics Jenő, dr. Schön

Hugó, Lormann András 2—2 kor., Horváth József, Meczner Tibor, Ösváth Ferenc, Diószeghy Pál, dr. Csizy Béla, Zvolenszky Lajos, Eisnerth István, Keresztessy Lajos, Kertész Ödön, Nemess Sándor, Nyilass András 1—1 kor. Fogadják az adakozók ezuttal is szives adományaikért hálás köszönetünket. Az *Erzsébet-kórház igazgatósága.*

— **Meghívó.** A munkácsi állami gyermekmenhely sátoraljaujhelyi telepízettsége a gondjaira bízott elhagyott gyermekek részére, f. évi december hó 21-én (vasárnap) d. u. két és fél órakor a vármegyeháza nagytermében karácsonyfa-ünnepélyt rendez, amelyre a telepízettség tagjait és az érdeklődőket tisztelettel meghívom. Sátoraljaujhely, 1913. évi december hó 17-én. *Bernáth Aladárné, a telepízettség elnöke.*

— **Leégett gőzmalom.** Ma éjjel Bodrogszerdahelyen a Róth-féle gőzmalom porrá égett, melyből csak a gépházat sikerült megmenteni. Az ujhelyi Perlestein-féle gőzmalom égéséhez hasonló óriási nagy tűz egész Ujhelyig bevilágított. A tűz keletkezésének oka eddig ismeretlen. A kár mintegy 160.000 korona, melynek nagyrésze biztosítás útján megtérül.

— **Ellopta a gazdája lovát.** Nem csekély szenzációt keltett a felvidéken a következő esett: *Pánthy Lajos* nagypolányi gazdatiszt szekérbe fogott igáslovaival két kocsiszt küldött Takacsányba több zsák faszénért. Amidőn a megrakott kocsi szénnel haza indultak, Círókaófalun túl a lovak nem bírták a terhet a dombra huzni s ekkor a kocsisok abban állapodtak meg, hogy egyikök elmegy haza Nagypolányba egy harmadik loért. Így is történt, de a visszamaradt egyik kocsis, az ungmegyei Sóslakra való *Micsák Mihály*, kifogott a szekérből egy 400 korona értékű lovat s azzal megszökött. A széles irányban megindított nyomozat szerint, Kiskolonban és Ungmegye Rév helyen látták még, azontul azonban nyoma veszett miből következtetik, hogy átment Galiciába és ott értékesítette az ellopott lovat.

— **Családi esemény a vonaton.** Érdekes esemény színhelye volt tegnap a legenyesealmihályi vasúti állomás. Ugyanis a kassa-ujhelyi vonalon, a II. osztály egyik fülkájében utazó uri asszonyt szülési fájdalom fogták el, minek következtében oly rosszul lett, hogy a legenyesealmihályi állomáson a vonatról le kellett szállítani és ott a váróteremben egy egészséges fiugyermeknek adott életet. — Az új honpolgár születésének megállapítása ugyancsak munkát fog adni a lajstromozó anyakönyvvezetőnek.

— **A csomagok helyes címzése.** A karácsonyi nagy csomagforgalomra való tekintettel a posta a következőkre hívja fel a közönség figyelmét: pénzt, ékszert más tárgyakkal egybecsomagolni nem szabad. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyu tárgyaknál erős csomagolópapir használandó. Vászonba vagy papírba burkolt csomagokat, göb nélküli zsineggel többszörösen és szorosan kell átkötni, a zsineg keresztelési pontjait pedig pécsetviasszal kell lezárni. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezetéki és keresztnévének, vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifj. id. öz. stb.), továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére. A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bórdrabra, vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni. — A papírlapokra irt címeket, mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani, Felette

kívánatos, hogy a feladó nevét s lakását, továbbá a címet összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is, arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címet leesné, elveszne, vagy pedig olvashatatlanul válnék, a küldemény bizottsági felbontása útján a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen. A csomagot tartalmát úgy a címeten, mint a szállítólevélen részletesen kell jelezni.

— **Megszűnt a hatósági huskimérés.** Nem Ujhelyben szűnt meg a hatósági huskimérés, hiszen itten még meg sem kezdték. Kassa város szűntette be ezen a héten a hatósági huskimérést, mert esőd fenyegette a hatósági huszskéket. A napi forgalom ugyanis az utóbbi időben alig tett ki 40—50 koronát, sőt legutóbb leszállt 15 koronára. Ilyen körülmények között a város nem képes fenntartani a huszskéket és kénytelen volt beszüntetni a további mérést. A részvételelenségnek valószínűleg az volt az oka, hogy csak készpénzfizetés mellett lehetett a városi huszskében vásárolni és a hitelhez szokott közönség inkább fizette a drágább árakat a mészárosnak.

— **Erőszakos tolvaj.** Két nagy külföldi cég fát termel a kiskemencei erdőben és több száz oláhmunkást foglalkoztat. A mult napokban jelentették Fürst Simon ottani kormáros nevének, hogy a raktárhelyiségében egy oláh famunkás van. Az asszony rögtön kiment és tányleg ott találta az embert, aki különféle tárgyakat csomagolt batyujába. Erélyesen rászólt, hogy távozzék onnan, a munkás azonban nem ijedt meg, hanem botjával olyanokat ütött a nőre, hogy súlyos sérüléseket okozott rajta és csak amidőn hallotta a házbeliek közeledését, kerekét oldott és megszökött. A esendőörök erélyesen kutatják és kézrekerítése rövidesen várható.

— **Megérett gyermek.** *Kubinszki János* bánóci lakos Lajos nevű három éves fiacskája az elmúlt esütörtökön mialatt atyja otthonról távol volt és anyja az istállóban foglalatokodott, papirdarabokat gyújtott az égő tűzhelyben s eközben ruhája lángot vett. Mikorra a szerencsétlen gyermek édesanyja a lakásba visszatért a gyermek már óriási égési sebeket szenvedett s iszonyu kínok közt másnap meghalt. A bíróság gondatlanság esetét látván fenforogni, a szülők ellen megindította az eljárást s ennek folytán *Klonfár Alajos* nagymihályi kir. albiró, dr. *Hornyay Béla* és *Guttman Lipót* orvosok a helyszínre kiszáltak s megejtve az elhalt gyermek boncolását, konstátálták, hogy a teljesen ép és egészséges kis fiu az égési sebek folytán vesztette életét.

— **A gyermekestély elszámolása.** Az ujhelyi gyermektelep-bizottság által rendezett nagyszerű estély elszámolását az adakozók és ajándékozók következő névsorával egészítjük ki: Dr. *Nyomárkay Ödön* urasszony gyűjtőívén: *Widder Gyuláné* 1, *Gosztonyi* 1, *Friedrich Mór* 1, *N. N.* 40 f, dr. *Kabina Gézáne* 2, *Mór Dánielné* 1, *Boresik Gyuláné* 2, *Rakmányi Endréné* 1, *Gnädig Lipótné* 4, *Zombory Jánosné* 1, *Nyomárkay Kálmán* 2, *Pfeiffer Sándorné* 5, összesen 21 K. 40 f. — *Pilissy Béláné* urasszony, *Horváth Margit* és *Csécsey Aranka* urleányok gyűjtőívén: *Bach Gézáne* 3, *Nyilassy Károly* 2, *Papp József* 1, *N. N.* 1, *X. Y.* 2, *Z. U.* 2, dr. *Kapitány Andor* 1, *Olchváry Dezsóné* 1, *Sztanykovszky Vanda* 1 K 40 fillér, *Dombó Gyuláné* 1, *Sauerman József* 1, *Zs. L.* 2, *Csörghe Gyuláné* 1, *Lederer* 1, *Kozma Arminné* 1, *Tóth Alajosné* 1, dr. *Löcherer Lőrinc* 2, olvashatatlan aláírás 1, öz. *Kovacsicsné* 2, *Faller Gyula* 1, *Behynáné* 2, *X. Y.* 50 f, *Nagné* 1, *Hlavathy Kálmán* 2, *Dókus László* 5, dr. *Pauliczky István* 1, *X. Y.* 80 f, *Nyeviczkey László* 2, *Halász József* 2, *Czakó Ignác* 1, olvashatatlan aláírás 3, *N. N.* 1, *Boronkay Lászlóné* 2, *Bessenyei Zénó*

5, *Dietrich Ervin* 1, *M. B.* 2, *Helez Kálmán* 2, *Pintér Ferenc* 1, *Enyedy Andor* 1, *Lengyel István* 1, összesen 64 K 50 f. — Dr. *Tátray Dezsóné* urasszony gyűjtőívén: *Tátray Dezsóné* 2, *Görgey Lajosné* 1, *Moldoványi Géza* 1, *Legeza Jánosné* 1, *Szappanos Istvánné* 1, *Klein Gézáne* 1, *Bernáth László* 1, *N. N.* 1, *D. E.* 1, *Görgey Gyuláné* 1, *N. N.* 2, *Mohácsyné* 1, *Dókus Mihály* 3, öz. *Buday Akosné* 1, *Gyulay Károlyné* 1, *Harkay István* 1, *Gecei Jenőné* 1, *Pallós Sándorné* 1, *Dókus Ernő* 10, *Steinhöfer Sándorné* 3, *K. K.* 1, *Szokolay Emil* 2, dr. *Behyna Dezsóné* 2, összesen 40 K. — **Tombola tárgyakat adományoztak:** dr. *Behyna Dezsóné*, *Zinner Adolfné*, *Hrabézy Kálmán*, dr. *Friedman Benőné*, *Pilissy Lászlóné*, *Walther Lászlóné*, *Nyiri Józsefné*, *Diószeghy Pálné*, *Marikovszky Lászlóné*, *Nagy Tamásné*, *Fuchs Jenőné*, dr. *Nyomárkay Ödön*, *Nyomárkay Pistu*, *Szabó Pál* könyvkereskedő, *Fischer Testvérek*, *Valló Istvánné*, *Kincsesy Péterné*, dr. *Berger Józsefné*, *Szegő Sándor*, *Bilanovits István*, *Jarcsó eukrász*, dr. *Tátray Dezsóné*, *Görgey Lajosné*, *Kerekes Pál*, *Ferenczy Béláné*, *Török Miksáné*, *Bogay Béláné*, *Fonyi Ilona* és *Iren*, *Székely Elekné*, *Boronkay Lászlóné*, *Keresztessy Irén*, *Fornszek Béla*, *Szeszlér Ödön*, *Marikovszky Klárika*, dr. *Szepesi Arminné*, *Davidovits Adolfné*, *Dévai Lajosné*, *Meczner Gyuláné*, *Ambrózy Nándorné*, *Lefkovits Sándorné*, dr. *Stern Arminné*, *Schweiger Aronné*, *Lefkovits Miksa*, *Ehrman Henrik*, *Glück Samuné*, *Frenkel Antal*, *Perlmutter Ferenc*, *Landesmann Miksa*, *Burger Ede*, *Vajda József*, *Kádár Gyula*, *Müller N.*, *Hazai Laura*, *Klein Mór*, *Hercz Kálmán*, *Neufeld Józsefné*, *Kovaliczky Sasa*, *Vilkovszky Kálmán*, *Székely Albertné*, *Davidovits Ilonka*, *Molnár Gyuláné*, *Diószeghy Márta*, *Kottán Györgyné*.

— **Vesztett eb garázdálkodása.** *Andrássy Géza* gróf parnói intézőjét. *Cseke Józsefet*, megharapta a saját kutyája. Kiderült, hogy a kutya vesztett volt. *Cseke* felutazott a fővárosba, ahol a Pasteur-intézetben gyógykezelték.

— **Pótvásár.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy *Mezőlaborcz* községben folyó évi nov. hó 8-ára esett, de elmaradt országos állat- és kirakó vásár helyett folyó évi dec. hó 23-án pótvásár tartassék.

— **Eladó ház.** A *Vörösmarty-utca* 4. sz. ház mely áll 4 szoba és mellék helyiségeiből igen jutányos áron eladó. Értekezhetni ugyanott.

Kiállítás Sátoraljaujhelyben.

SZEGŐ SÁNDOR áruháza nagy szörmekiállítást rendez, melynek megtekintésére a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Vétel nem kötelező. Meglepo olcsó árak. Bővebbet a kirakat.

SZINHÁZ

** Minden jegy elkelt. Végre egyszer megtörtént az ujhelyi színházban is az a ritka esemény, hogy a páholyok ép úgy elfogytak egytől-egyig, mint a karzati állóhelyek. — Vasárnap délután esett meg ez a szenzáció a színházban, igaz, hogy félhelyárak mellett, de mégis biztató momentumként, mert hiszen az idén sem mutatkozott eddig valami nagy színházjáró kedv a közönség részéről s bár az első előadást nagy érdeklődés előzte meg, úgy, hogy abból itélve már kifejezést is adtunk bizalmunknak az idei szezon anyagi sikere iránt, de azután, sajnos, ismét ellanyhult az érdeklődés. A „táblás” házat egyébként a „Mádi zsidó” előadása hozta össze, jelöl annak, hogy az igazgató helyesen cselekedett, mi-

kor ezt a régi, népszerű bohóságot, mintegy népszórakozásul felelevenítette. A zsufolt ház kitünően mulatott *Ligeti*, *Lugosi*, *Heltai* és a többiek mókáin s *Kürthy Böske* temperamentumos alakításán.

** **A lakajok, Hétfőn megismélték** A lakajokat, melynek első előadása oly általános tetszést aratott. Ezuttal is nagy élvezetet szerzett a közönségnek *L. Zikó Ilma* és *Réthelyi Ödön* élettől duzzadó, művészi alakítása s a minden kis részletében összevágó előadás. Jelen volt ez estén *Komjáthy János*, a kassai Nemzeti Színház, a jövő évtől pedig már a buda-temesvári kerületi kiváló igazgatója, aki nagy elismeréssel nyilatkozott az előadásról és különösen *L. Zikó Ilmáról*, sőt nincs kizárva, hogy *Mezey Kálmán* drámai hősnőjét közelebből szerződtetési ajánlattal fogja megkínálni *Komjáthy*, a vidék egyik legnagyobb igazgatója.

** **A nevető férj.** *Kedden — igaz*, hogy páratlan bérletben, — de mégis ijesztően üres ház előtt mutatta be a társulat *A nevető férjet*, a budapesti Népopera egyik legutóbbi operett újdonságát. A darab újlag arról tett bizonyosságot, hogy mostanában hihetetlenül silány a szinpadai termés. A librettó oly vérszegény, üres és jelentéktelen, hogy azon még a fordító-nak kétségbeesztő szójátékai sem tudtak rontani. A muzsika is gyöngedolog s a színészek, kik ezuttal is derekas munkát végeztek, minden dícséretet megérdemelnek, hogy ezzel a silánysággal is el tudtak érni némi hatást. Ezuttal is jeles alakítást mutatott be *Lugosi*, aki általánosan tetszett s a második felvonásban a megisméltető borsdal érzelmes, szép előadásával zajos elismerést váltott ki a közönségből. Mint mindig, úgy ezuttal is jó volt *Réthelyi*, ez a kiválóan szorgalmas, szimpatikus művészember. Jelesek voltak és szép toalettjeikkel is feltűnést keltettek *Kürthy Böske* és *Kellen Rózi*, nagy derűtséget okozott ezuttal *Ligeti*, sikerült alakítás volt *Szerdahelyi Böcögője* és jók voltak a többi szereplők is.

** **Szilveszter esti kabaret és táncmulatság.** *Pompás estére* van ki látása *Szilveszterre* az ujhelyi közönségnek. Ezen az estén a színház a jótékony szolgálatába áll s a városi szegényház javára rendezendő nagyszabású kabaret-estély színhelye lesz. Ezt a mulatságot a város rendez, élén *Székely Elek* h. polgármesterrel, de a szintársulat közreműködésével. A kabaret fényes műsorában résztvesznek *Mezey Kálmán* szintársulatának legkiválóbb tagjai, de közreműködnek városunk műkedvelői is, úgy, hogy már maga a műsor oly gazdag lesz, amintre még nem igen volt példa Ujhelyben. A kabaret táncvigalom fogja követni, jókedvvel, táncolva, mulatva fogja üdvözölni az Ujvet Ujhely közönsége, mert hogy ezen az estén az egész közönség képviselve lesz, az már is kétségtelennek látszik. A fényes estélyre, melyről még részletesebb híradással is leszünk, a mérsékeltlen felemelt áru jegyek már kaphatók dr. *Füzesséry Zoltán* ügyvéd és *Kolos Sándor* gépészmérnök uraknál.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

T. munkatársainkat arra kérjük, hogy karácsonyi számunkba szánt dolgozataikat legkésőbb 20-ig hozniuk eljuttatni sziveskedjenek.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla**

Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**

Laptulajdonos: **Éhler Gyula.**

Nagy Karácsonyi Occasio

SZEGŐ SÁNDOR áruházában Sátoraljaujhely

2500 drb. Blous leszállított árban 3 koronától feljebb.

NAGY SZŐRMEVÁSÁR

még nem létezett olcsó árakban.

Feltűnést keltő női és leány felöltő Occasio.

Fehérneműek, harisnyák, kesztyűk, nyakkendők, zsebkendők és fűzők **mélyen áron alul.**

Eredeti angol ródli és sportcikk.

Szent-Margitszigeti üdítővíz

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Mint asztali víz nagyon kellemes, jó hatású, egészségpótló ital. A Szent-Margitszigeti üdítő és gyógyvíz kezelősége. Főlerakat:

TÓTH LAJOS cégnél
Sátoraljaujhelyben.

Kapható jobb fűszerüzletben s vendéglőben

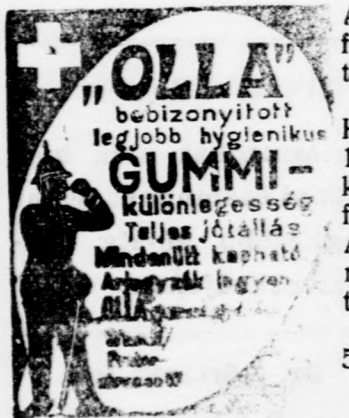
Makulatura papirook

**olcsó áron
kaphatók**
kiadóhivatalunkban

Széna

több boglya, első minőségű, Sátoraljaujhelyben a törvényszéki fogházzal szemben levő Nyomárkay-féle telken eladó.

Bővebb értesítést nyújt
Gortvay Aladár
Szerencsen.

A kirakatokban kifüggesztett **OLLA** tábláskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203 sz. tucatja 6 kor. 1204 sz. superfinom tucatja 8 kor. Az „OLLA” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Ehlert Gyula és Widder Gyula

gyógyszertáraiban s Hrabéczy Kálmán drogériájában és Kluger Jenő illatszertárában Sátoraljaujhely.

Wilhelm Henrik utóda

Nagy Szőnyeg és
butorraktár. **BLUM GÉZA** függöny áruház.

SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-
szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

GYERMEKKOCSIK

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmima, Tilim és hollandi szőnyegek
nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretheben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne—femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármely e szakba vágó
munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szívesen szolgálok.

AZ

Akik
mények
leolvast
azok m
ják, hog
már ig
szültség
már is
balról i
vedésbe
bécsi iz
rolyi gr
tuma.
merősei
Egy kis
kálni a
abból, l
szoktak
tyárorsz
mágnás
mindig
tyárok
hevesvé
ebben a
nek ök

Nem
lentőség
a meg
Ellenbe
melnek
grófk
lyekkel
állítását
hang,
szélnék
ez a k
már t
a juni
után m
veszte

Ök
stitució
paráció
rűen
a nagy
oly s
szót e
a del
kedés
hangja
zignác
lentke
deken
ledő
halvár
litikai
gelésé
állam
mikor
lei le
hogy

Se

mely